

Dobrá Voda u Hořic

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Hořice

Nadmořská výška: 274 m n. m.

Počet obyvatel: 588

Adresa URL: www.dobravodauhoric.cz

Okres: Jičín

GPS souřadnice: 50.347998N, 15.602568E

První pís. zmínka: 1395 (629 let)

PSČ: 507 73

Historie obce Dobrá Voda u Hořic

První písemná zmínka o Dobré Vodě (Dobrewodye) pochází z roku 1395, je datována zprávou z 10. září 1395 (v pátek po Narození P. Marie), která charakterizuje dobu nastalou po smrti Kubína z Třebnouševse. Po jeho smrti byly jeho statky v Třebnouševsi, Dobré Vodě, Stračově, Nové Vsi, Jeřicích, Březovicích, Černoticích prohlášeny za odúmrt' spadlou na krále Václava IV, který je vymáhal. Proti královskému právu vystoupili různí odpůrci jako Tas a Bucek z Třebnouševse, Václav z Jeřic, Beneš z Krčina řečený z Risemburku. Nakonec byla všechna práva dána králem Petru řečenému z Rašína (dieta Rassien), který tak držel statky v Třebnouševsi, Jeřicích, Dobré Vodě, poplužní dvůr ve Stračově a dědičné právo v Nové Vsi. O dva roky později je Dobrá Voda (Dobrawoda) zmiňována v souvislosti s kostelem v Chomuticích. Václav z Radce, děkan u Sv. Apolináře v Praze, a jeho sourozenci Přech (Prziecho), farář v Chomuticích, Albert a jejich sestra Bětka obdařili platy kapli sv. Markéty při farním kostele v Chomuticích. V této souvislosti je zmiňován lán pozemku v Dobré Vodě, který dříve držel Vaniček (Wanczek), po jehož smrti zde zůstaly jeho děti. Na tomto statku byl vykázán zmíněné kapli vedle platu ve Třtěnici jako nadace roční plat 106 grošů. Roku 1415 se objevují jména pánů z Dobré Vody na Listě pánů Českých a Moravských do Kostnice z 2. září 1415, kterým protestovali proti upálení Mistra Jana Husa a zatčení Mistra Jeronýma Pražského. Mladota, Zdislav a Bartoloměj z Dobré Vody přivěsili vedle mnohých jiných své pečeti k tomuto stížnému listu. ROD KRÁLŮ Z DOBRÉ VODY Koncem 15. a počátkem 16. století měl Dobrou Vodu v držení rod Králů. Z tohoto českého vladyckého rodu pocházel Mikuláš Král z Dobré Vody, který roku 1448 dobýval Prahu ve vojsku Jiřího z Poděbrad. Jeho potomci sídlili na drobných statcích v okolí Hořic. K roku 1478 je zmiňován Jan Král z Dobré Vody. Po něm statek Dobrou Vodu drželi jeho dva synové Jan a Václav. Na tomto statku měla jejich sestra Dorota zapsané věno, které bylo po její smrti prohlášeno za královskou odúmrt'. Král Vladislav Jagellonský dal svou listinou vydanou v Budíně v neděli na den hodu svaté Trojice (18. května) roku 1505 Dorotino věno Janu Rašínovi z Risemburku. V 16. století vystupovaly Horní a Dolní Dobrá Voda již jako oddělené držby těchto bratrů, Jana a Václava z Dobré Vody (Dobrawuda). Dobrá Voda byla v držení několika osob najednou, které své díly dále prodávaly, postupovaly a odkazovaly. Pojmenování Hoření a Dolení pochází z pozdější doby. DOBRÁ VODA DOLENÍ Držitelkou Dolní Dobré Vody se stala Markéta (dcera Jana nebo Václava), která držela tvrz, poplužní dvůr a celou ves Dobrou Vodu (Vildu) Dolejší. Toto zboží bylo pravděpodobně ještě před shořením desek zemských roku 1541 v Praze prodáno Janu Zlivskému z Labouně. V letech 1546/1547 získal statky Tobiáš Bucký z Warnsdorfu na Starých Bucích. Na počátku 50. let 16. století získala Dolejší Dobrou Vodu Benigna z Jandorfu, manželka Jana Silvara z Pilinkova na Vlčicích, jako vyrovnání dluhu dcerami Tobiáše Buckého z Warnsdorfu. Roku 1552 byla dalším

převodem Dolní Dobrá Voda převedena na jmenovaného manžela Jana Silvara z Pilinkova. Tak přešla Dolní Dobrá Voda do držení rodu Silvarů, kteří drželi Třebnouševs. Tvrz a ves Třebnouševs s poplužním dvorem, vsí Ostrov, díl Dobré Vody, Libonice a Lhotu se dvorem Rašínským zakoupil 13. ledna roku 1623 za 21000 kop míš. Albrecht z Valdštejna. Tyto statky byly 29. ledna 1624 postoupeny jako léno frýdlantské Jeronýmovi Bukovskému. Po jeho smrti ponechal Albrecht z Valdštejna jeho manželku a dvě dcery v užívání tohoto statku. Roku 1630 bylo toto manství potvrzeno císařem Ferdinandem Petru Adolfovi von Schonkirchen, který toto právo převedl roku 1637 na Oktavii hraběnku Strozii von Schrattenthal. Po ní nabyl dotčeného práva její syn Petr hrabě Strozii, kterému císař Leopold statek z manství propustil a r. 1661 vložil v desky zemské. DOBRÁ VODA HOŘENÍ Další generací Králů z Dobré Vody byli Hynek, Mikuláš a Jiřík, z nichž poslední jmenovaný dal roku 1544 zapsat na tvrzi a poplužním dvoru v Horní Dobré Vodě své manželce Kateřině z Probluze věno 250 kop grošů. Jeho bratr Mikuláš držel Chlum a díl Horní Dobré Vody. Hynek velmi brzy zemřel, jeho syna Václava zastupoval do roku 1555 jako poručník strýc Mikuláš. Roku 1557 postoupil Václav svůj díl Horní Dobré Vody a ves Chlum za tvrz a ves Černín Václavu Sadovskému ze Sloupna. Václav Sadovský zemřel 28. ledna 1586. Majetek zdědila jeho žena Beatrice, rodem ze Silberstein, která se později provdala za Bohuslava Kříneckého z Ronova a roku 1587 prodala tvrz, dvůr a ves Horní Dobrou Vodu Janu Kopidlanskému z Kopidlna a na Černíně. Ten zakoupil také díl Mikulášův, tj. poplužní dvůr, půl krčmy, kus role u Vyželce a louku u Březovic. V této souvislosti se také podotýká, že se dvorem byli koupeni i dva sedláci a dva chalupníci s dětmi a jejich živnostmi. Jan Kopidlanský držel tyto statky do roku 1596, kdy je opět prodal Beatrice Křínecké z Ronova, rozené Silberstein. Po její smrti v r. 1608 získal tvrz a ves Horní Dobrou Vodu, ves Chlum s ovčínem Jan Král z Dobré Vody. Jan Král z Dobré Vody přistoupil na stranu českých stavů bojujících proti habsburskému centralismu, podpořil snešení stavů o svržení krále Ferdinanda II. a zvolení Fridricha Kalckého českým králem. Pro toto provinění byl odsouzen 9. listopadu 1622 k manství. Snažil se, aby mu jeho statky, které odhadl na 3 000 kop. míš., byly ponechány v dědičné držbě, za což by do královské komory složil 1000 kop míš., ale neúspěšně. Proto musel přijmout léno na svůj statek, tvrz a poplužní dvůr v Dolejších Plotištích s pěti chalupami. Jeho druhý statek Dobrá Voda, tj. tvrz a ves Dobrá Voda, a ves Chlum s dvěma poplužními dvory, v němž mu náležel sedmý díl, ostatních šest jeho dětem, zakoupil Albrecht z Valdštejna. Roku 1624 získal Valdštejn šest dílů za 12 429 kop míš., Jan Král mu roku 1628 rovněž postoupil svůj sedmý díl. Poté Valdštejn ponechal v užívání tento statek, přenesený jako léno frýdlantské, Královým dětem. Zaplatil jim pouze 1.080 zl. z 12.429 kop míš. Proto také zůstaly po Valdštejnově smrti dcery Jana Krále v držení celého statku, který jim byl 13. října 1642 po odvedení 500 zl. do královské komory propuštěn z frýdlantského manství a dědičně ponechán. Od nich poté 18. října 1642 zakoupila statek Kateřina, hraběnka z Valdštejna, rozená Křínecká. V druhé polovině 40. let se vlastníkem Horní Dobré Vody, tvrze, dvora, vsí a Chlumu stal Pertold Záruba z Hustřířan, jako jeden z dědiců po svém otci Hertvíkovi Zárubovi z Hustřířan. Dne 8. srpna 1671 vložil Pertold Záruba z Hustřířan do desek zemských prodej Horní Dobré Vody Vítu Nattermannovi a sice s pivovarem, sladovnou, pálenkou, krčmou, kovárnou a dvěma dvory a vsí Chlumem (též s krčmou, pálenkou a ovčínem) za 19.200 zl. Ten o tři roky později prodal vše Barboře Loubské z Lub, rozené ze Svárova. SITUACE PO SKONČENÍ TŘICETILETÉ VÁLKY Situaci po skončení třicetileté války nejlépe dokládá soupis zemědělských usedlostí a půdy z roku 1654 zvaný berní rula. Vznikla šest let po skončení války a sloužila k vyměřování berní (daní). Dobrá Voda, jejímž majitelem byl Pertold Záruba z Hustřířan, patřila společně se vsí Chlumem a Mokrovousy ke statku Dobrá Voda a Mokrovousy. V Dobré Vodě bylo tehdy šest chalupníků: Vondřej Kotčího, Jiřík Havíř, Michla Ekrth, Jan a Jiřík

Rumel a Martin Kolínský. Celkem chovaly tyto usedlosti 16 krav, 9 kusů jalového dobytka a 3 prasata. Vedle těchto statků zde byla tři pustá a rozbořená stavení - Kolínskovské, Khyndlovské a Jiřenkovské. Celková plocha obdělávané půdy byla 47 kop záhonů, pustek bylo 17, 2 kop záhonů. V berní rule je ještě zaznamenána jedna část Dobré Vody, díl panství Hořického, které náleželo do panství Hořice a Třebechovice Petra Strozziho. K roku 1654 zde byla jediná selská usedlost, kterou obhospodařovala Lidmila Sládková. Celková plocha obdělávané půdy zde činila 4,32 kop záhonů, které náležely této usedlosti. SPOJENÍ HORNÍ A DOLNÍ DOBRÉ VODY Roku 1685 se majitelkou Horní Dobré Vody a Chlumu stala Marie Kateřina, hraběnka Strozzi, rozená Khevenhuller. Protože již vlastnila i zbytek obce, byly opět sloučeny obě části Dobré Vody. Statky získané i se dvorem v Mlázovicích byly závětí ze dne 12. prosince 1702 odkázány nadaci zřízené manželem Marie Kateřiny Petrem hrabětem Strozim (Graf Strozische Fundation zu Hořitz). Po smrti Kateřiny Strozzi 1. ledna 1714 vešel jako titulární dědic v držení jménem Stroziovské nadace pražský arcibiskup a od té doby zůstaly obě Dobré Vody spojeny s panstvím Hořickým. TEREZIÁNSKÝ KATASTR Druhou polovinu 18. století nejlépe charakterizuje Tereziánský katastr, jehož definitivní verze pochází z roku 1757. Dobrá Voda tehdy náležela k panství Hořice, Velká Třebnouševy a Dobrá Voda. V Dolní Dobré Vodě bylo 26 hospodářů. Devět z nich byli bezzemci a domkáři, kteří měli polí a zahrad do 1 strychu, 8 z nich patřilo k chalupníkům (5,1 až 15 str.), čtyři obhospodařovali pole v rozloze 1,1 až 5 str. Pole v rozloze 15, 1 až 30 str, a 30, 1 až 60 str. měl vždy jeden hospodář. Velcí sedláci (přes 60 strychu) zde byli tři, ti vykonávali tři dny tříspřežní koňské roboty. Jeden hospodář v obci měl tři dny roboty s dvouspřežním koňským potahem, ruční robotu mělo 12 poddaných 3 dny a 2 dva dny v týdnu. V obci byl jeden tkadlec, dva ševci, kteří ale v této době již své řemeslo neprovozovali, jeden mlynář na panském mlýně o jednom kole na nestálé vodě a dva podruzi. V Horní Dobré Vodě bylo pouze 15 hospodářů, z nichž nejvíce (10) patřilo do skupiny chalupníků (5,1 až 15 strychu). Jeden větší sedlák (30, 1 - 60 strychů) vykonával dva dny roboty s koňským dvouspřežím, ruční robotu mělo 9 poddaných tři dny a 10 dva dny v týdnu. Zde katastr uvádí kováře, koláře, řezníka, krejčího, což byl rychtář a řemeslo neprovozoval, mlynáře na panském mlýně o jednom kole a jedné olejné na nestálé vodě, dále tři nádeníky a dva podruhy. SPRÁVNÍ ZAČLENĚNÍ OBCÍ DO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY Dolní a Horní Dobrá Voda patřily roku 1850 k hořickému okresu. Dne 31. srpna 1868 byl zrušen okresní úřad v Hořicích a soudní okres Hořice společně se soudním okresem Nechanice byl podroben pravomoci okresního hejtmanství v Hradci Králové. Vyhláškou ministerstva vnitra z 2. září 1903 bylo zřízeno s účinností od 1. října 1903 okresní hejtmanství v Nové Pace pro soudní okres Hořice a Nová Paka, která byla vyčleněna z obvodu okresního hejtmanství v Jičíně. V roce 1910 byla pro soudní okres Hořice zřízena v Hořicích politická expozitura okresního hejtmanství v Nové Pace, která zanikla roku 1928. S účinností od 1. října 1935 byl zřízen v Hořicích okresní úřad a soudní okres Hořice byl vyloučen z pravomoci okresního úřadu v Nové Pace. Okresní úřad byl zrušen 1. června 1942 a obce jeho obvodu byly včleněny do obvodu okresního úřadu ve Dvoře Králové nad Labem. Tato opatření pozbyla platnosti restitučním dekretem prezidenta republiky číslo 78/1945 Sb., kterým byl obnoven právní stav k 29. 9. 1938. ŽELEZNICE, POŠTAV dubnu roku 1881 se začala stavět dráha z Ostroměře přes Dolní Dobrou Vodu do Hořic a Hradce Králové. Dne 1. listopadu navečer téhož roku přijela po této dráze první parní lokomotiva a druhý den jel ozdobený vlak s hosty z Hořic do Ostroměře a zpět. V roce 1914 byla v Dolní Dobré Vodě povolena pošta, pro kterou se postavila nová budova u nádraží a pod níž spadaly ještě obce Horní Dobrá Voda, Básnice a Sukorady. OBYVATELSTVO NA PŘELOMU 19. A 20. STOLETÍ Dne

31. prosince roku 1890 proběhlo sčítání lidu a domácích užitkových zvířat. Dolní Dobrá Voda měla tehdy 52 čísel popisných (z toho 51 obydlených) a 414 obyvatel - katolíků (199 mužů a 215 žen). Číst a psát ovládalo 158 mužů a 168 žen, pouze číst dovedlo šest obyvatel, a číst ani psát neumělo 82 lidí, z toho bylo 78 malých dětí. Horní Dobrá Voda měla tehdy 360 obyvatel a 63 domů. Dne 31. prosince roku 1900 se konalo nové sčítání obyvatelstva. V Dolní Dobré Vodě žilo o 26 obyvatel méně než při předchozím sčítání. Z toho bylo 387 katolíků a jeden evangelík. Sčítání si opět všímalo i gramotnosti obyvatelstva: číst a psát umělo tehdy v obci 147 mužů a 179 žen, 2 muži a 1 žena znali pouze čtení (zbylých 59 školu ještě nenavštěvovalo). Domovních čísel bylo 53, z nich čísla 6 a 14 vyhořela a nebyla zatím obnovena. Horní Dobrá Voda měla tehdy 366 obyvatel a 62 domů. Roku 1902 bylo stanoveno sčítání rolnických a živnostenských podniků. V Dolní Dobré Vodě byly tohoto roku 52 rolnické, 22 živnostenské a 2 stavební podniky; v Horní Dobré Vodě se napočítalo 68 rolnických, 16 živnostenských a 1 stavební podnik.

1. SVĚTOVÁ VÁLKA Již 30. července 1914 probíhal v Hořicích po několik dní odvod koní pro celý hořický okres. Jen z Horní Dobré Vody bylo odebráno 12 koní. V době načínajících žní to způsobilo velké problémy a lidé museli často přikročit k zapřahání hovězího dobytka. Válečné události s sebou přinesly také rekvizice. Soupisy zásob obilí a moučných výrobků po domácnostech vedli řídící učitel Erdman Jebavý a starosta obce František Dušek. Dne 18. listopadu 1914 bylo do Horní Dobré Vody dopraveno patnáct haličských uprchlíků, kteří byli válečnými událostmi připraveni o svůj domov a majetek. Roku 1916 jich sem přibylo 72, z nichž většina byli židé. Postupně byli rozděleni po okolních obcích a v Dobré Vodě jich zbylo pouze deset. Dne 7. 3. 1918 byl v Horní Dobré Vodě odebrán zvonek. ".....mnohého nás napadlo, že snad ty zvony letos Rakousku a Německu odzvoní" (Kronika HDV). Stejný osud měl i zvonek v Dolní Dobré Vodě.

DROBNÉ ŽIVNOSTI A ŘEMESLANA Na začátku 20. století působila v Horní i Dolní Dobré Vodě řada hostinců. Karel Dolejš, Anna Slámová, Anna Zámečnicková provozovali svou živnost v Dolní Dobré Vodě, Alois Sláma a František Stuchlík v Horní Dobré Vodě. A. Slámová vedla kromě toho i krám stejně jako Fr. Manych. Řezník byl v Dobré Vodě jeden - František Caldř (Dolní), podobně jako pekař - Robert Němec (Horní), který byl ale především mlynářem. V Dolní Dobré Vodě patřil mlýn v této době Oldřichu Jezberovi. V obou obcích byli celkem dva koláři, dva kováři, tři truhláři, jeden bednář, čtyři obuvníci a jeden krejčí. K roku 1930 uvádí Obecní kronika Dolní Dobré Vody, že v obci působili pekař a obchodník se smíšeným zbožím Julius Dresler, který měl jednoho učedníka, mlynář Slavoj Jezbera, který zaměstnával jednoho stárka, řezník František Caldř, u něhož pracovali dva dělníci. Dále zde měl obchod se smíšeným zbožím Václav Zábrodský, hostinec v této době provozovala Anna Zámečnicková jako poručnice své vnučky Jarmily Jarošové. Hostinský a zároveň trafikant byl Václav Dobeš, sadařství měl Václav Skořepa. Krejčí byli v obci dva. Jan Rachman a Čeněk Podzimek se dvěma dělníky. Obuvnická živnost téměř zanikla zřízením Baťovy prodejny a správkárny v Hořicích. Truhlářství provozoval Alois Suchý, kovářství Josef Nožička a rákosové rohožky pod omítky nabízel František Tonar, který zaměstnával jednoho dělníka. Adresář okresu Hořického z roku 1928 kromě těchto uvádí v Dolní Dobré Vodě ještě další živnostníky: koláře Josefa Krejčara, který vyráběl saně, holiče Františka Kulhavého, kováře Al. Flejberka, hokynáře Václava Strnada, kramářství vedla Emilie Vlčková a obchod s ovocem a zeleninou Václav Zámečnick. V témže roce měla Horní Dobrá Voda dva hostince Al. Slámy a Františka Stuchlíka, obchod se smíšeným zbožím Františky Pourové a hokynářství Karla Bezvody. Zajímavé zboží nabízel i skleník B. Vávry v Dolní Dobré Vodě u nádraží, jehož reklama na bohaté kultury kaktusů se objevila v katalogu Podkrkonošské výstavy... v

Hořicích z r. 1934. CIHELNA A SUŠÍRNY NA ČEKANKUKruhovou cihelnu vystavěl v Dobré Vodě v polovině sedmdesátých let 19. století Josef Dušek na svém pozemku, čp. 6. Tuto jednoduchou cihelnu vystřídala roku 1881 parní cihelna s kruhovými pecemi, u jejíhož zrodu stáli čtyři muži: Josef Dušek, rolník z čp. 6 z Dolní Dobré Vody, M. Jezbera z Básnice, ředitel cukrovaru v Pardubicích, Pavel Plichta, příručí v hořickém cukrovaru, a Josef Jákl, rolník z Horní Dobré Vody. Na konci 19. století patřila již cihelna rodině Včelišů, která cihelnu rozšířila a kromě cihel vyráběla i krytinové tašky zvané "francouzské" a meliorační trubky. Roku 1918 koupil cihelnu Václav Skákal. Roku 1937 se firmy ujal jeho zeť Jaroslav Řízek, který cihelnu o rok později zrušil a roku 1939 zde začal provozovat konzervárnu ovoce a zeleniny. V obci dále působila sušárna a pražárna cikorky Krantiška Kubáta, kde pracovali dílovedoucí a kampaňoví dělníci podle množství práce. Tato sušárna na čekanku byla postavena a zároveň zprovozněna v Dolní Dobré Vodě u nádraží společně Kubátem a Dobešem roku 1901. Továrna byla roku 1950 přestavěna na hospodářské družstvo pro výkup veškerého obilí a jeho uskladnění. V menší budově byla konzervárna okurek a kyselého zelí. V Kubátově firmě byl dlouholetým pracovníkem Josef Doležal, který si ve třicátých letech 20. století postavil malou továrnu na výrobu čekanky a kávových náhražek. Zaměstnával 10 až 12 dělnic. Po roce 1948 byl podnik znárodněn a zrušen. Místnosti firmy přebudoval Josef Doležal na bytovou jednotku. 1. REPUBLIKADne 1. ledna roku 1919 byla v Dolní Dobré Vodě otevřena Četnická stanice o dvou mužích, která byla umístěna na místní poště. Staniční úřad Dolní Dobrá Voda - Básnice měl tři koleje a dvě vlečky, jednu do cukrovaru v délce 614 m a druhou do sušárny firmy Kubát & Dobeš v délce 84 m. Největší dopravní ruch zde samozřejmě panoval na podzim v době cukrovarské kampaně. Nové sčítání lidí proběhlo roku 1930, kdy měla Dolní Dobrá Voda 81 domovních čísel a 379 obyvatel, z toho 190 mužů a 189 žen, podle náboženství patřilo 155 obyvatel ke katolictví, 32 k církvi československé, 13 k českobratrské a nejvíce, 179, bylo bez vyznání. V Horní Dobré Vodě bylo tehdy napočítáno 317 obyvatel. Počet lidí sice oproti sčítání z roku 1900 silně poklesl, ale čísel popisných výrazně přibýlo, bylo jich 74. Podle náboženství patřilo v Horní Dobré Vodě 123 obyvatel k církvi římsko-katolické, 3 k českobratrské, 4 k československé a 187 jich bylo bez vyznání. Na počátku roku 1938 byl pořízen v Horní Dobré Vodě nový zvonek, pro který se v obci konala sbírka. Byl ulit v roce 1937 a jeho nápis zněl "Hlas můj tě bude provázet na cestě poslední". Zvonění v této době obstarával Josef Macnar. TŘICÁTÁ LÉTA A DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKAStejně jako před první světovou válkou postihly obec odvody určitých ročníků do zbraně, odvody koní, které se konaly v Hořicích atd. Proto i v Horní Dobré Vodě byli na výpomoc vojáci s několika páry koní, kteří vykonávali polní práce. V Dolní Dobré Vodě byla v této době umístěna na čtrnáct dní část vojska s koňmi, v Horní Dobré Vodě pobýval tak zvaný zásobovací sbor s třiceti vozy pouze jednu noc. Spolková činnost za války byla silně omezována. Sbor dobrovolných hasičů v Horní Dobré Vodě byl zrušen a všechny majetek připadl obci. Hospodářsko - čtenářský spolek Národní Vávra v Horní Dobré Vodě byl rovněž rozpuštěn a přičleněn k Jednotnému svazu zemědělců a lesnictví, který byl za války zřízen. Podobný osud měla i Tělocvičná jednota Sokol se sídlem v Dolní Dobré Vodě. Zrušením divadelního sálu u Stuchlíků ustala úplně divadelní činnost v Horní Dobré Vodě. Hrávalo se jen velmi zřídka v Dolní Dobré Vodě u Brádlů a to za velmi ztížených podmínek. Druhá světová válka s sebou přinesla pravidelné odvádění obilí, masa, vajec, mléka, luku a dalších produktů. Na černo se semílalo v mlýnech u Rychterů (Josef, čp. 23) a Jezberů, ačkoliv mlýny byly zaplombovány a samozásobitelé museli obilí hromadně odvážet k semílání do mlýna v Březovicích a později do Jeřic. Mléko se denně odváželo nákladním autem ze sběrný v Horní Dobré Vodě od Vránů čp. 28 do Nového Bydžova. Z

každé slepice se muselo odvádět ročně 65 vajec do sběrný k Slámům v čp. 37 (HDV). Celou válku v Horní Dobré Vodě vydával poukazy na obuv a textil František Havelka a potravinové lístky měl na starosti Václav Peřina. Od počátku roku 1945 se v našich zemích objevovaly transporty válečných zajatců. Hořickem procházeli zajatci od 18. února do 4. března 1945. Šli přes Milovice na Básnici, Dolní a Horní Dobrou Vodu a Domoslavice. V těchto obcích většina transportů přenocovala a pokračovala dále na Ostroměř. Již 19. února byl v Dolní Dobré Vodě zastřelen anglický zajatec Herbert Newell a 22. února zemřel vysílením v Horní Dobré Vodě Rus Sergej Korovin. 27. února zastřelili v Dolní Dobré Vodě Ivana Sobatoreva, 4. března skončil svou cestu v Horní Dobré Vodě zajatec Motojn Zadolajk. V Hořicích vznikly skupiny, v nichž byly zapojeny především ženy, které pečovaly o zásobování zajatců potravinami a léky nejenom v hořických cihelnách, ale hlavně v Básnici a Dobré Vodě. V Horní Dobré Vodě byli zajatci umístěni ve stodolách u Prokopů a Bradlů. Byli mezi nimi především Rusové, ale i Angličané, Američané a Jugoslávci. Celé léto a podzim r. 1944 se skrývala čtyřčlenná skupinka partyzánů na rybníku u cukrovaru na malém ostrůvku s několika olšemi a keři. V zimě potom byli uschováni v Jczberově mlýně, který stával o samotě. Cukrovarští dělníci jim přinášeli potřebné jídlo. Někteří obyvatelé Dobré Vody se stali členy čtyř Vltava a skupiny Pěst, jejichž velitelem se stal Josef Steinlauf z Dolní Dobré Vody. Několik dobrodělných občanů se účastnilo i různých akcí proti nepřátelským vozidlům, např. pokládání železných ježků na silnicích. Tyto skupiny způsobily i vykolejení vlaku u Domoslavic. Dne 10. května jel přes Dolní Dobrou Vodu po upravené koleji první československý vlak s ozdobenou lokomotivou, státními vlajkami a hudbou. PO ROCE 1945 Po skončení 2. světové války poklesl počet obyvatel, protože se mnozí odstěhovali do pohraničí. V roce 1949 se obě dosud samostatné obce sloučily v jednu s názvem Dobrá Voda u Hořic. Již roku 1947 se začal stavět kulturní dům, který byl o rok později slavnostně otevřen. Následovaly prádelny v obou částech obce a byla vybudována kanalizace. Na jaře 1950 vzniká Jednotné zemědělské družstvo, které mělo na počátku 12 členů a jehož předsedou byl J. Sláma. Jednalo se o první družstvo v této oblasti, ostatní obce zatím vyčkávaly. Na podzim vstupují do družstva další členové, na jaře byly rozorány meze. Život v obci pokračoval. Poblíž Dobré Vody se staví letiště, které časem dosáhlo rozlohy 80 ha. Začala stavba nového rybníka o rozloze 20 hektarů, chlumský potok, který protéká obcí se reguloval, za kulturním domem se začala budovat závlahová nádrž, která se měla časem změnit na koupaliště. V obci byla otevřena prodejna Jednoty, Masna a prodejna textilu. Započalo se s výstavbou nových domů - v roce 1945 bylo v obci 138 domů, v roce 1980 již 230. Byla vybudována nová mateřská škola se školní jídelnou, nová prodejna Jednoty, pošta a autobusové zastávky. Obec provedla rekonstrukci elektrického vedení, za kulturním domem vznikl sportovní areál s tenisovými kurty. Práce v obci pokračovaly budováním vodovodu, opravovala se silnice, asfalt dostaly i cesty v obci, přibývalo chodníků a zlepšovala se i úroveň bydlení. V roce 1996 se započalo s budováním rozvodu plynu. Bylo položeno více jak pět kilometrů plynového potrubí, a 185 domů i základní amatérská škola má plynovou přípojku. JZD se postupně rozrostlo a zařadilo se mezi přední družstva v okrese. Sloučilo se s okolními obcemi Bílskem, Libonicemi a Holovousy v JZD Podchlumí. Přibývají hospodářských budov, rozšiřují se dílny, v roce 1984 se rozběhla práce v nové budově na zpracování zelí a vybudovala se nová správní budova. Místo původních 80 ha obhospodařovalo 1.300 ha půdy. Škola měla nejméně žáků po válce, kdy byla pouze jednotřídní, v 50. letech již dvojtřídní. Od roku 1963 (kdy po zrušení škol přešli do Dobré Vody žáci ze Sukorad, Básnic a Lískovic) do současnosti je škola trojtřídní. V roce 1975 začala výstavba nové mateřské školy pro 60 dětí se školní kuchyní a jídelnou za budovou základní školy. Za 2 roky byla stavba budovaná v akci Z za

vydatné pomoci brigád předána do užívání. Vznikl nový školní areál s velkou zahradou, dětskými hřišti, se sportovním zařízením uprostřed obce a vybavením jaké má málokterá škola na okrese. Divadlu prospělo po válce postavení nového kulturního domu s pěkným jevištěm, později i přistavěnou kulisárnou. Největšího úspěchu dosáhla hra Sirotek, kterou sehráli místní ochotníci v 50. letech celkem třináctkrát. Hrál se až do roku 1973, kdy poslední hry sehráli společně s dospělými i žáci školy. Později na jevišti kulturního domu hostují profesionální divadla, folklorní soubory a konají se zde koncerty dechové i populární hudby. ŠLECHTITELSKÁ STANICE Nížina v okolí Hořic chráněná od severu Chlumy se hodí pro pěstování zeleniny. Pěstování zelí v Dobré Vodě začalo v roce 1882. Prvním pěstitelem byl Václav Nosek v Dolní Dobré Vodě. později J. Prokop v Hořeni Dobré Vodě. Pěstování zelí se rozšířilo do okolních obcí: Libonic, Bílska, Vinice, Chvaliny, Milovic, Bašnic, Sobčic, Ostrova a dalších. V roce 1951 byla na výměře 15 ha založena v Dobré Vodě šlechtitelská stanice. K odrůdám zelí přibylo šlechtění okurky Bílské, cibule Alice, česneku Japo i dalších odrůd červeného a malohlávkového zelí Mars a Pluto. Pracovalo zde 10-15 lidí a o dobrých výsledcích šlechtění svědčí řada diplomů a medailí z výstav u nás i v zahraničí. Roku 1991 byla šlechtitelská stanice zrušena.

